

รูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตของ
มหาวิทยาลัยของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง
Model of Managing in Master of Public Administration
Program Run by the Public Universities in Thailand's Central
Northeastern Region

นิเทศ สนั่นนารี*
ประสารโชค ฐะนุติ**

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้ มีจุดประสงค์เพื่อศึกษา ๑) สัมฤทธิ์ผลในการบริหารจัดการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ๒) ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง และ ๓) นำเสนอรูปแบบสำหรับการบริหารจัดการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ใช้การวิจัยแบบผสมวิธี สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม กลุ่มเป้าหมายคือ ประธานหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร เจ้าหน้าที่ประจำหลักสูตร และผู้ใช้บัณฑิต จำนวน ๕๔รูป/คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน ๑๒๐รูป/คนวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยสถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า

๑) สัมฤทธิ์ผลในการบริหารจัดการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง พบว่า ในภาพรวมของสัมฤทธิ์ผลของการบริหารจัดการหลักสูตร กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นต่อสัมฤทธิ์ผลของการบริหารจัดการหลักสูตรอยู่ในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน ($\bar{X} = ๔.๑๓$, S.D. = ๐.๔๙๒) ๒) ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงต่อการบริหารจัดการหลักสูตรรัฐ

* นักศึกษาปริญญาเอก, วิทยานิพนธ์หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐ-
ประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

** พลโท อาจารย์ ดร., ที่ปรึกษาหลัก

ประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง คือ ปัจจัยการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งมีอิทธิพลต่อการทำนายผลได้มากถึงร้อยละ ๘๑.๖๐

๓) รูปแบบสำหรับการบริหารจัดการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง พบว่า ผู้บริหารหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัย ต้องให้ความสำคัญกับตัวแปรการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งจะทำให้การบริหารจัดการหลักสูตรประสบความสำเร็จ

คำสำคัญ : สมฤทธิผล, การบริหารจัดการ, หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง

ABSTRACT

The objectives of this research were three-fold : 1) To study the achievement of Master of Public Administration Program run by the Public universities in Thailand's Central Northeastern Region(TCNR) ; 2) To study the factors affecting the aforesaid program and 3) To propose a Management model of Master of Public Administration Program of the State-run Universities in the TCNR. The present study was in line with that of the mixed Method between qualitative and quantitative one. The target group was one of Program Chairman, regular teaching staff ,program supporting staff and employers of the graduates from a respective university which all made the grand total number of the 54 cases. On the other hand ,the samples for Quantitative data were those of the graduate students of the grand total number of 120 cases.The research tool in this regard was that of the in-depth interview guide as well as the focus group discussion and questionnaires .The Qualitative data were analyzed in favour of content analysis and Quantitative data were analyzed by a descriptive statistics : frequency, percentage, mean and standard deviation and Linear Regression Analysis as to find out the causal relations factors affecting the public administration program.

The Research findings were as followings :

1) As regards the achievement of Master of Public Administration Program run by the Public Universities in the TCNR, it was found that on the

whole of the achievement of Managing in Master of Public Administration Program was ranked high in all 3 aspects ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = .492).

2) As regards the factors affecting the Program management it was found that the factors affecting the management of Master of Public Administration Program run by the public Universities in the TCNR were those of the graduate study management which had influences over predicable outcome up to 81.60 %.

3) As regards the model of graduate study in Master of Public Administration Program run by of Public Universities in TCNR, it was found that the Program run by Executives should pay more attention to the factors of the graduate study management which all would a good success in the program management.

Keywords: Achievement, Management, Master of Public Administration Program, Public Universities in Central-Northeastern Region

๑. บทนำ

มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันการศึกษาของสังคมที่เกิดขึ้นเพื่อสนองความต้องการของสังคมนั้นๆ และเป็นที่ยอมรับในสากลว่ามหาวิทยาลัยเป็นที่รวมของวิทยาการชั้นสูง เพื่อสงวนรักษาและถ่ายทอดความรู้จากคนในปัจจุบันให้คนในอนาคตอย่างไม่มีสิ้นสุด^๑ ทำให้การศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นการศึกษาที่มีความสำคัญ ในการสร้างผู้นำในด้านวิชาชีพวิชาการความคิด การเมืองและผู้นำในวงราชการ สถาบันอุดมศึกษาจึงมีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม หากจัดการอุดมศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ได้มาตรฐานในด้านต่างๆ ก็จะเป็นการสร้างพื้นฐานของการสร้างทรัพยากรมนุษย์ของชาติ^๒ กระทรวงศึกษาธิการ^๓ วิจิตร ศรีสอาน^๔

^๑เกษม วัฒนชัย, นโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ, (กรุงเทพมหานคร : ม.ป.พ., ๒๕๔๔), หน้า ๔.

^๒วิชัย ต้นศิริ, วัฒนธรรมการเมืองและการปฏิรูป, (กรุงเทพมหานคร : พิมพ์ลักษณ์, ๒๕๔๗), หน้า ๑๑๓.

^๓สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา, เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา ๒๕๔๘ และแนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘, (กรุงเทพมหานคร : ม.ป.พ., ๒๕๔๘), หน้า ๑๙.

^๔วิจิตร ศรีสอาน, ปรัชญาและเป้าหมายของการบัณฑิตศึกษาในการเสริมสมรรถภาพบัณฑิตศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : ม.ป.พ., ๒๕๒๓), หน้า ๗๓-๘๗.

ดังนั้น บทบาทของมหาวิทยาลัยในฐานะสถาบันอุดมศึกษา จึงต้องทำหน้าที่บุกเบิก แสวงหาความรู้ พร้อมทั้งถ่ายทอดให้ผู้อื่นมีความรู้เพิ่มมากขึ้น และใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์ในการขึ้นาสังคม^๕ การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทั้งระดับปริญญาโทและเอกเน้นให้บัณฑิตเกิดกระบวนการคิด แสวงหาความรู้ระดับหนึ่งเพื่อจะพัฒนางานให้สมบูรณ์ขึ้น พร้อมทั้งมีทักษะที่สำคัญในการหาความรู้อยู่เสมอ และสามารถแก้ปัญหาได้^๖ การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่มีคุณภาพมีปัจจัยที่จะบ่งชี้อยู่ ๔ ประการ คือ ด้านหลักสูตร ระบบการเรียนการสอน อาจารย์และนิสิต^๗ และคุณภาพของบัณฑิตศึกษาจะดีขึ้นขึ้นอยู่กับการบริหารงานบัณฑิตศึกษาในด้านการบริหาร หลักสูตร บุคคล ห้องสมุด สารสนเทศ เทคโนโลยีและสื่อที่ทันสมัย และการเงินการคลังอย่างมีประสิทธิภาพ^๘

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ เป็นรายวิชาที่ว่าด้วยการบริหารภาครัฐ การบริหารรัฐกิจการบริหารราชการแผ่นดิน หรือหมายถึง การบริหารงานของรัฐ และส่วนท้องถิ่นด้วยความรู้ กิจกรรม หรือ การบริหารดังกล่าวล้วนเกี่ยวกับงานหรือกิจการสาธารณะ (Public Services) หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ทั้งในระดับปริญญาตรี โท และเอก ได้รับความสนใจจากประชาชนในการเข้าศึกษาเป็นจำนวนมากขึ้นทั้งจากประชาชนทั่วไป ข้าราชการ พนักงานภาคเอกชน ผู้นำท้องถิ่น และพนักงานท้องถิ่น มหาวิทยาลัยที่จัดการศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์จึงนับว่ามีบทบาทสนับสนุนด้านวิชาการและกระบวนการพัฒนาท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง^๙

ปัญหาคุณภาพการจัดการการศึกษาในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตเกิดจากขาดความสามารถในการบริหารจัดการทรัพยากรต่างๆ คือ การพัฒนาการบริหารจัดการให้มุ่งสู่สัมฤทธิ์ผลของการจัดการศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ เพื่อเป้าหมายหมายให้ผลิตคือได้มหาบัณฑิตทางรัฐประศาสนศาสตร์ที่มีความรู้ความสามารถ มีองค์ความรู้และทักษะการวิจัยไปต่อยอดพัฒนาความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม หรือ เป็นทุนความรู้ไปศึกษาต่อสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ในระดับปริญญาเอกได้แบบเจาะลึกและเป็นองค์ความรู้ที่ได้รับ

^๕จรัส สุวรรณเวลาและคณะ, *บนเส้นทางสู่มหาวิทยาลัยวิจัย*, (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๔), หน้า ๒๕.

^๖ไพฑูรย์ สินลารัตน์, *อุดมศึกษาไทยในอุดมศึกษาโลก*, (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๖), หน้า ๕.

^๗ประกอบ คุปรัตน์, “บทบาทอุดมศึกษาเอกชน”, *รายงานการวิจัย*, (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๓๒).

^๘อดุลย์ วิริยเวชกุล, *คู่มือการจัดการเรียนระดับบัณฑิตศึกษา*, (กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๔๑), หน้า ๑๓.

^๙วิรัช วิรัชฉาวรรณ, *การบริหารจัดการของหน่วยงานของรัฐ : การวิเคราะห์เปรียบเทียบตัวชี้วัด*, (กรุงเทพมหานคร : รัฐสภาภิรักษ์, ๒๕๕๑), หน้า ๒๐-๒๑.

การยอมรับในวงวิชาการมากยิ่งขึ้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษารูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลางโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสัมฤทธิ์ผลการบริหารจัดการหลักสูตรปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการหลักสูตรและนำเสนอรูปแบบสำหรับการบริหารจัดการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง

๒. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาสัมฤทธิ์ผลในการบริหารจัดการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง
๒. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง
๓. เพื่อนำเสนอรูปแบบสำหรับการบริหารจัดการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง

๓. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ ใช้การวิจัยแบบผสมวิธี ทั้งการวิจัยเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณ กลุ่มเป้าหมายได้แก่ ประธานหลักสูตรอาจารย์ประจำหลักสูตร เจ้าหน้าที่ประจำหลักสูตร และผู้ใช้บัณฑิต จำนวน ๕๔รูป/คน กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน ๑๒๐รูป/คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม และแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลโดยข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา ส่วนข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้วิเคราะห์ด้วยสถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การหาความสัมพันธ์ที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการหลักสูตรใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Linear Regression Analysis)

๔. ผลการวิจัย

ส่วนที่ ๑ สัมฤทธิ์ผลในการบริหารจัดการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง

ในด้านสัมฤทธิ์ผลในการบริหารจัดการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิจัยในประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

๑. ด้านหลักสูตร พบว่า มหาวิทยาลัยต่างๆ ได้ดำเนินการจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนเป็นของตนเอง แต่ละสถาบันต่างก็มีหลักสูตรเป็นของตนเอง ไม่ได้ดำเนินการร่วมกันพัฒนาหรือใช้หลักสูตรร่วมกัน มีเนื้อหารายวิชาในหลักสูตรค่อนข้างที่จะแตกต่างกันมาก ที่มีความ

คล้ายคลึงกันอยู่บ้างก็น่าจะเป็นรายวิชาระเบียบวิธีวิจัย ภาษาอังกฤษ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ นอกนั้นถึงแม้ว่ารายวิชาบางวิชาอาจจะใช้ชื่อเดียวกันแต่เนื้อหาการสอนหรือตำราที่ใช้ประกอบก็แตกต่างกันมาก ซึ่งมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ก็ยังไม่มิตำราเรียนเป็นของตนเอง

๒. ด้านการเรียนการสอน พบว่า มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ นักศึกษายังขาดความเป็นนักวิชาการและนักวิจัย ส่วนใหญ่นเน้นการเรียนเพียงเพื่อให้ได้วุฒิการศึกษาและจบการศึกษาไปตามระยะเวลาของหลักสูตร เป้าหมายของผู้เรียนมุ่งเน้นการเพิ่มวุฒิการศึกษาเพื่อนำไปปรับเพิ่มตำแหน่งหน้าที่และความก้าวหน้าในอาชีพการงาน ปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อความเป็นนักวิชาการของผู้สำเร็จการศึกษาคือ ความเป็นนักวิชาการของอาจารย์ผู้สอน ความทุ่มเทการสอน การให้คำปรึกษา เพื่อเป็นแบบอย่างและสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักศึกษา

๓. ด้านอาจารย์ผู้สอน พบว่า อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์พิเศษ ค่อนข้างเป็นปัญหาต่อกระบวนการพัฒนาหลักสูตรหรือกระบวนการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก อาจารย์ผู้สอนบางคนอาจจะต้องมีภาระงานที่จะต้องสอนในระดับปริญญาตรีที่เป็นงานประจำ คุณสมบัติของอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีไม่ตรงกับมาตรฐานกำหนดครบทั้ง ๕ คน บางมหาวิทยาลัยมีอาจารย์ควบคุมวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา นอกจากนี้ยังไม่สามารถนำบุคคลภายนอกหรือบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมตามเกณฑ์มาตรฐานมาเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรได้โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยขนาดเล็ก ดังนั้นมหาวิทยาลัยต่างๆ จึงหันมาเปิดการเรียนการสอนในภาคพิเศษ (วันเสาร์-อาทิตย์) หรือใช้ว่าการเรียนภาคปกติ แต่เป็นการเรียนเฉพาะวันเสาร์-อาทิตย์ก็มี

๔. ด้านห้องสมุด พบ ว่าห้องสมุดของมหาวิทยาลัยต่างๆ ยังต้องมีการปรับปรุงพัฒนา โดยเฉพาะการจัดหาสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน เอกสารงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ทั้งของไทยและต่างประเทศ ในปัจจุบัน ที่ยังมีจำนวนน้อยและไม่หลากหลาย รวมถึงการบริการสืบค้นงานวิจัยอีกด้วยในบางมหาวิทยาลัยมีการเปิดห้องสมุดเป็นการเฉพาะของสาขาวิชาเอง ซึ่งก็ยังไม่เหมาะสมและเพียงพอต่อการศึกษาค้นคว้า

๕. การทำวิทยานิพนธ์ พบว่า การทำวิทยานิพนธ์ซึ่งเป็นประเด็นจุดขายเกือบทุกมหาวิทยาลัยในปัจจุบัน เพราะหากมหาวิทยาลัยใดเปิดการเรียนการสอนแล้วบอกว่านักศึกษาทุกคนที่จะจบการศึกษา จะต้องผ่านการทำวิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยนั้นอาจจะไม่มีคนสมัครเข้าเรียนเลย แต่หากเปลี่ยนเป็นไม่ทำวิทยานิพนธ์คนก็จะแห่กันเข้ามาเรียนมากขึ้น ทำให้ปริมาณอาจารย์ผู้ควบคุมดูแลหรืออาจารย์ที่ปรึกษามีจำนวนไม่เพียงพอทำให้คุณภาพของวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระต่ำลงและไม่ได้มาตรฐาน

ส่วนที่ ๒ ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง

ปัจจัยการบริหารจัดการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลางมีดังนี้

๑. การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

ในภาพรวมของการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๒๒$, S.D. = .๓๘๑) เมื่อแยกเป็นรายด้าน พบว่า ทุกประเด็นที่ทำการศึกษามีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีประเด็นหลักสูตร ($\bar{X} = ๔.๒๖$, S.D. = .๔๗๐) อาจารย์ผู้สอน ($\bar{X} = ๔.๒๕$, S.D. = .๔๙๗) และการทำวิทยานิพนธ์ ($\bar{X} = ๔.๒๕$, S.D. = .๔๙๗) เป็นประเด็นที่นักศึกษาให้ความใส่ใจเป็นพิเศษ

๒. ปัจจัยการบริหารจัดการ

ในภาพรวมของปัจจัยการบริหารจัดการมีความเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๙๗$, S.D. = .๖๓๐) เมื่อแยกเป็นรายด้าน พบว่าทุกประเด็นที่ทำการศึกษามีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีประเด็นภาวะผู้นำ ($\bar{X} = ๔.๒๗$, S.D. = .๕๕๒) และบุคลากร ($\bar{X} = ๔.๒๒$, S.D. = .๕๗๒) ที่นักศึกษาให้ความใส่ใจเป็นพิเศษ

๓. ปัจจัยด้านความร่วมมือในการบริหารจัดการ

ในภาพรวมของปัจจัยด้านความร่วมมือในการบริหารจัดการมีความเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๘๓$, S.D. = .๗๐๕) เมื่อแยกเป็นรายด้าน พบว่า ทุกประเด็นที่ทำการศึกษามีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีประเด็นความร่วมมือภายใน ($\bar{X} = ๓.๙๑$, S.D. = .๖๘๗) เป็นประเด็นนักศึกษาให้ความใส่ใจเป็นพิเศษ

ในภาพรวมด้านสัมฤทธิ์ผลของการบริหารจัดการหลักสูตรมีความเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๑๓$, S.D. = .๔๙๒) เมื่อแยกเป็นรายด้าน พบว่า ทุกประเด็นที่ทำการศึกษามีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีประเด็นด้านผลประโยชน์ต่อสังคม ($\bar{X} = ๔.๓๘$, S.D. = ๑.๒๔๘) เป็นประเด็นนักศึกษาให้ความใส่ใจเป็นพิเศษ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลางเพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง

๑. ภาพรวมการบริหารจัดการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง

เมื่อพิจารณาจากผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามพบว่าทุกตัวแปรมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับตัวแปรการบริหารจัดการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง (Y_{sum}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐๐

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของตัวแปรที่เข้าสมการพบว่าทุกตัวแปรมีอิทธิพลในการทำนายการบริหารจัดการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง แต่ตัวแปรที่มีอิทธิพลมากที่สุดได้แก่ตัวแปรด้านปัจจัยการบริหารจัดการ ($X_๒$) รองลงมาเป็นด้านความร่วมมือในการบริหารจัดการ ($X_๓$) โดยมีคะแนนการทำนาย ร้อยละ ๖๘.๑๐ โดยมีความคลาดเคลื่อนในการทำนายเท่ากับ ๐.๓๖๕ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการบริหารจัดการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลางนั้นเมื่อเพิ่มปัจจัยในด้านปัจจัยการบริหารจัดการ และด้านความร่วมมือในการบริหารจัดการจะทำให้การบริหารจัดการดีขึ้น

๒. ด้านการบรรลุตามวัตถุประสงค์ในการบริหารจัดการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง

เมื่อพิจารณาจากผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรด้านการบรรลุตามวัตถุประสงค์พบว่าทุกตัวแปรมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับตัวแปรการบริหารจัดการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ($Y_{d๑}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐๐

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของตัวแปรที่เข้าสมการพบว่าทุกตัวแปรมีอิทธิพลในการทำนายการบริหารจัดการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง แต่ตัวแปรที่มีอิทธิพลมากที่สุดได้แก่ตัวแปรด้านปัจจัยการบริหารจัดการ ($X_๒$) รองลงมาเป็นด้านความร่วมมือในการบริหารจัดการ ($X_๓$) โดยมีคะแนนการทำนายร้อยละ ๘๕.๘๐ โดยมีความคลาดเคลื่อนในการทำนายเท่ากับ ๐.๓๔๔ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการบริหารจัดการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลางนั้นเมื่อเพิ่มปัจจัยในทุกๆ ด้านจะทำให้การบริหารจัดการดีขึ้น

๓. ความพึงพอใจของนักศึกษาในการบริหารจัดการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง

เมื่อพิจารณาจากผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรความพึงพอใจของนักศึกษาพบว่าทุกตัวแปรมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับตัวแปรการบริหารจัดการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ($Y_{d๒}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐๐

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของตัวแปรที่เข้าสมการพบว่า ทุกตัวแปรมีอิทธิพลในการทำนายการบริหารจัดการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลางในระดับที่ต่ำมาก แต่ตัวแปรที่มีอิทธิพลมากที่สุด ได้แก่ ตัวแปรด้านความร่วมมือในการบริหารจัดการ ($X_{๓}$) โดยมีคะแนนการทำนาย ร้อยละ ๓๙.๑๐ โดยมีความคลาดเคลื่อนในการทำนายเท่ากับ ๐.๕๑๐ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการบริหารจัดการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลางนั้นเมื่อเพิ่มปัจจัยในทุกๆ ด้านจะทำให้การบริหารจัดการดีขึ้น

๔. ผลประโยชน์ต่อสังคมในการบริหารจัดการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง

เมื่อพิจารณาจากผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรผลประโยชน์ต่อสังคมพบว่าทุกตัวแปรมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับตัวแปรการบริหารจัดการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง (Y_{dn}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .๐๑๘

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของตัวแปรที่เข้าสมการพบว่า ทุกตัวแปรมีอิทธิพลในการทำนายการบริหารจัดการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ในระดับที่ต่ำมาก มีเพียงตัวแปรด้านด้านปัจจัยการบริหารจัดการ ($X_๖$) ที่มีอิทธิพลต่อการทำนาย โดยมีคะแนนการทำนาย ร้อยละ ๔๓.๐๐ โดยมีความคลาดเคลื่อนในการทำนายสูงถึง .๔๙๕ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการบริหารจัดการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลางไม่มีผลมากนักต่อปัจจัยด้านผลประโยชน์ต่อสังคม

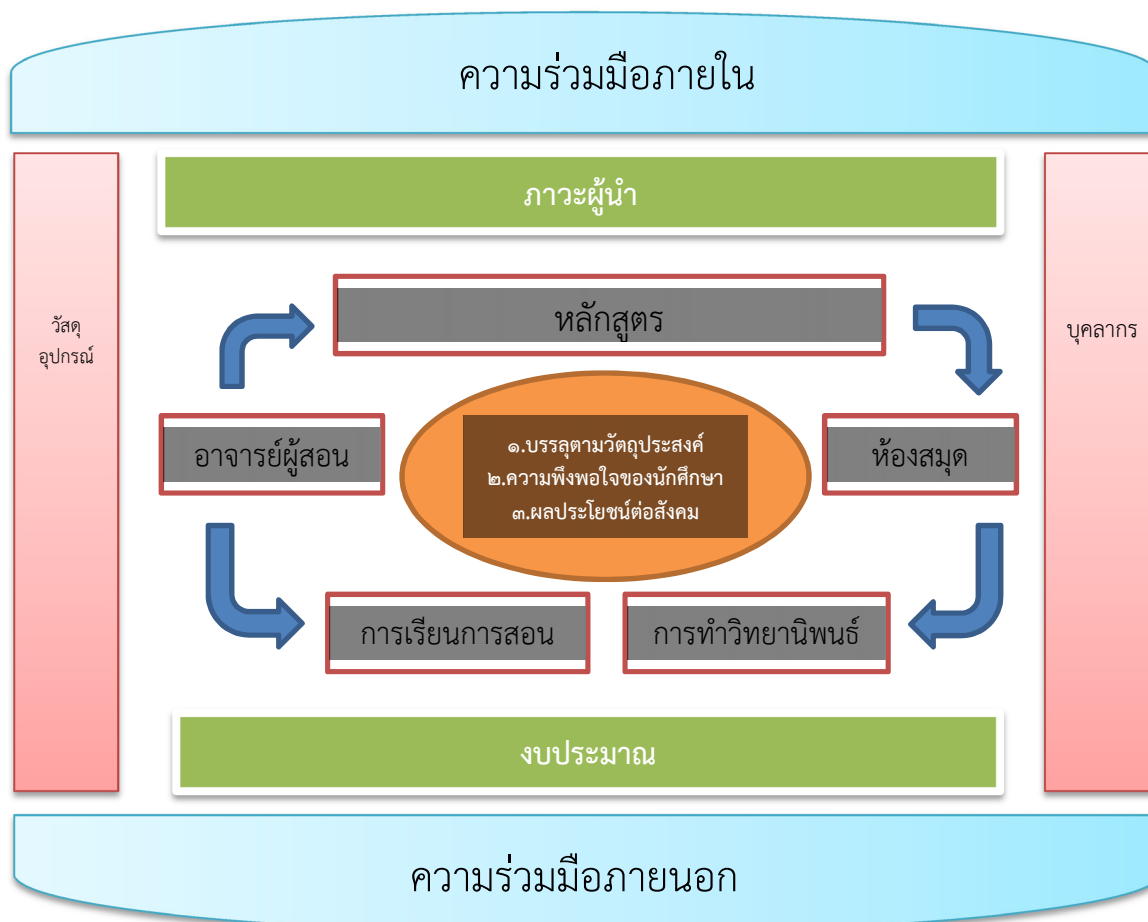
สรุป ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของตัวแปรที่เข้าสมการพบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลในการทำนายการบริหารจัดการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ได้แก่ ตัวแปรด้านการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ($X_๑$)

ส่วนที่ ๓ รูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง

รูปแบบสำหรับการบริหารจัดการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลางที่มีสัมฤทธิ์ผล คือ ควรประกอบด้วย ปัจจัยจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ๕ ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านการเรียนการสอน ด้านการทำวิทยานิพนธ์ และด้านห้องสมุด ปัจจัยการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ๕ ด้านดังกล่าวนี้เป็นระบบและกลไกสำคัญสำคัญที่ขับเคลื่อนไปสู่สัมฤทธิ์ผลของการบริหารจัดการหลักสูตร โดยมีปัจจัยในการบริหารจัดการหลักสูตร ๔ ด้านเป็นส่วน

สนับสนุนและระดับประคองให้การบริหารจัดการหลักสูตรดำเนินไปอย่างมั่นคงประกอบด้วย ด้านภาวะผู้นำ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ และด้านวัสดุและอุปกรณ์ ขณะที่ความร่วมมือในการบริหารจัดการ ๒ ด้าน คือ ความร่วมมือภายใน และความร่วมมือภายนอกเกิดจากความสามารณ์ด้านปัจจัยในการบริหารจัดการหลักสูตรที่นำไปสู่การสร้างร่วมมือทั้งภายในและภายนอกก่อให้เกิดกัลยาณมิตรทางวิชาการ สร้างความร่วมมือ ความสามัคคี และการพึ่งอาศัยกันในแวดวงของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต โดยมีเป้าหมายสูงสุดในการบริหารจัดการหลักสูตรคือสัมฤทธิ์ผลในการบริหารจัดการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ๓ ด้าน คือ ด้านบรรลุตามวัตถุประสงค์ด้านความพึงพอใจของนักศึกษา และด้านผลประโยชน์ต่อสังคม ดังภาพ

รูปแบบที่เหมาะสมของสัมฤทธิ์ผลการบริหารจัดการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง

๕. อภิปรายผล

จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงต่อการบริหารจัดการสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง คือ ปัจจัยด้านการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่ประกอบด้วย หลักสูตรการเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอนห้องสมุดการทำวิทยานิพนธ์ซึ่งปัจจัยดังกล่าวนี้มีอิทธิพลต่อการทำนายผลได้มาก ถึงร้อยละ ๘๑.๖๐ ถึงแม้ว่าการจัดทำหลักสูตรจะมีเนื้อหารายวิชาไม่เหมือนกันมากนักแต่มหาวิทยาลัยก็ยังเน้นที่ความทันสมัย และตอบสนองกับความต้องการของสังคมและตลาดแรงงานเสมอ^{๑๐} ดังนั้น การจัดกระบวนการเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระจะต้องมีคุณสมบัติที่ได้มาตรฐาน มีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ มีการเขียนตำรา บทความทางวิชาการ และเอาใจใส่ในการเป็นที่ปรึกษา^{๑๑} นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยยังต้องจัดให้มีห้องสมุดให้มีความพร้อมและมีคุณภาพใส่ใจกับการสนับสนุน หนังสือ ตำรา เอกสารวิชาการ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ ที่มีจำนวนเพียงพอ ทันสมัยและมีวัสดุ อุปกรณ์ในการศึกษาค้นคว้าได้ตลอดเวลา ห้องสมุดจะช่วยเพิ่มความสำเร็จและความพึงพอใจของนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาได้^{๑๒}

ในขณะที่ปัจจัยด้านการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่งผลต่อปัจจัยย่อยด้านการบรรลุตามวัตถุประสงค์ ร้อยละ ๘๕.๘๐ ด้านความพึงพอใจของนักศึกษา ร้อยละ ๓๙.๑๐ และด้านผลประโยชน์ต่อสังคม ร้อยละ ๔๓.๐๐ จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลนี้จะเห็นได้ว่าหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง นักศึกษายังให้ความสำคัญกับด้านการบริหารจัดการและส่วนตัวของนักศึกษาเป็นส่วนใหญ่ ส่วนด้านการนำไปใช้ประโยชน์กับสังคมยังให้ความสำคัญน้อยมาก ดังนั้น ผู้บริหารหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยต่างๆ จึงต้องให้ความสำคัญกับตัวหลักสูตรการเรียนการสอนอาจารย์ผู้สอนห้องสมุดและการทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งจะทำให้การจัดการหลักสูตรนี้ประสบความสำเร็จ ส่วนด้านภาวะผู้นำจะต้องเน้นที่ผู้นำมีวุฒิภาวะ ตำแหน่งที่เหมาะสม

^{๑๐} ยุทธพงษ์ ลีลากิจ, “พัฒนาการและลักษณะของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรระดับปริญญาตรีในประเทศไทย”, *รายงานการวิจัย*, (วารสารรามคำแหง ปีที่ ๒๖ ฉบับพิเศษ, ๒๕๕๒).

^{๑๑} เพ็ญศรี ฉิรินัง, “การพัฒนาอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาไทย: ศึกษาเปรียบเทียบมหาวิทยาลัยของรัฐ และมหาวิทยาลัยเอกชน”, *วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์*, (มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๕๐).

^{๑๒} วัชรยุทธ พรพจน์ธนาศ, “ความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาทางรัฐประศาสนศาสตร์ : ศึกษากรณีมหาวิทยาลัย ๖ แห่งในกรุงเทพ”, *รายงานการวิจัย*, (๒๕๕๐).

การประเมินมาตรฐาน และการควบคุมคุณภาพหลักสูตร^{๑๓} บุคลากรให้ความสนใจกับงานบริการและการประสานงาน^{๑๔} งบประมาณควรให้ความสำคัญกับค่าเล่าเรียนวัสดุและอุปกรณ์ต้องมีความพร้อม เพียงพอและทันสมัย^{๑๕} ความร่วมมือภายในยังต้องเกิดกระบวนการทำงานร่วมกับสาขาวิชาอื่นๆ ส่วนความร่วมมือภายนอกเน้นที่การใช้อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิร่วมกัน^{๑๖} ซึ่งองค์ประกอบต่างๆ เหล่านี้ยังถือเป็นองค์ประกอบรองลงมาที่เป็นส่วนสนับสนุนให้การบริหารจัดการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลางดำเนินไปด้วยดีและที่สำคัญจะต้องมีการใช้หลักสูตรร่วมกันเป็นหลักสูตรเดียวของมหาวิทยาลัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง

๖. ข้อเสนอแนะ

๖.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑) ผู้บริหารมหาวิทยาลัยของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ควรกำหนดนโยบายให้การบริหารจัดการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตให้มีความชัดเจนและมีความเป็นไปได้ในด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคล ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร

๒) การบริหารงบประมาณ ผู้บริหารมหาวิทยาลัยควรกำหนดค่าใช้จ่ายต่อหลักสูตรให้มีความเหมาะสม ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้บริหารหลักสูตรสามารถบริหารจัดการและสนับสนุนกระบวนการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

^{๑๓} พงศ์กรชัย มีสามเสน, “ผลกระทบนโยบายการปฏิรูปการศึกษาของไทยในอนาคต ศึกษากรณีแนวคิดของผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (คณะรัฐศาสตร์ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๘).

^{๑๔} พรณี ศรีกลชาญ, “ความพึงพอใจของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อการให้บริการของสำนักงานวิชาการระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น”, วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๕๒).

^{๑๕} พงศ์กรชัย มีสามเสน, “ผลกระทบนโยบายการปฏิรูปการศึกษาของไทยในอนาคต ศึกษากรณีแนวคิดของผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (คณะรัฐศาสตร์ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๘).

^{๑๖} คำเพชร ภูริปัญญา, “การนำเสนอยุทธศาสตร์พัฒนาสถาบันอุดมศึกษาไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยระดับโลก”, ปริญญานิพนธ์ สาขาวิชาอุดมศึกษา, (คณะครุศาสตร์ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๐).

๖.๒ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

๑) ผู้บริหารและคณาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัย และประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตควรมีแนวปฏิบัติเน้นการทำงานเป็นทีม เช่น มีการประชุมหารืออย่างสม่ำเสมอ มีการจัดผู้สอนตามความเชี่ยวชาญ จัดสัดส่วนที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้มีความเหมาะสม และตรงตามองค์ความรู้และความเชี่ยวชาญของอาจารย์ที่ปรึกษาแต่ละท่านโดยได้รับความเห็นชอบจากมติที่ประชุมอาจารย์ประจำหลักสูตร

๒) ในกระบวนการเรียนการสอน คณาจารย์ผู้บรรยาย ควรมีการหารือกันในการวางแผนการสอน การแบ่งภาระงานสอนในรายวิชาที่รับผิดชอบ เพื่อให้สัดส่วนกิจกรรมทางวิชาการแก่นักศึกษา มีความเหมาะสมและสามารถประเมินผลได้ตามจุดเน้นของแต่ละรายวิชา

๖.๓ ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

๑) มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งควรมีการวิจัยเพื่อเตรียมความพร้อมของหลักสูตรให้สามารถรองรับการรับบริการของประชาชนในประชาคมอาเซียน

๒) ควรมีการวิจัยเพื่อให้ทราบว่าความสำเร็จของการปฏิบัติราชการของภาครัฐหรือท้องถิ่น มีความสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกับความรู้ความสามารถของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มากน้อยเพียงใด เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตให้มีคุณภาพและตรงกับความต้องการในการพัฒนาการปฏิบัติงานของภาครัฐและท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย

(๑) หนังสือ :

เกษม วัฒนชัย. นโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ.

กรุงเทพมหานคร: ม.ป.พ., ๒๕๕๔.

จรัส สุวรรณเวลาและคณะ. บนเส้นทางสู่มหาวิทยาลัยวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ ๒, กรุงเทพมหานคร :

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๔.

ไพฑูรย์ สินลารัตน์. อุดมศึกษาไทยในอุดมศึกษาโลก. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๖.

วิชัย ตันศิริ. วัฒนธรรมการเมืองและการปฏิรูป. กรุงเทพมหานคร : พิมพ์ลักษณ์, ๒๕๔๗.

วิรัช วิรัชนิการวรรณ. การบริหารจัดการของหน่วยงานของรัฐ : การวิเคราะห์เปรียบเทียบ
ตัวชี้วัดรัฐาภิรักษ์. กรุงเทพมหานคร : ๒๕๕๑.

สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา. เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา ๒๕๔๘
และแนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘.
กรุงเทพมหานคร : ม.ป.พ., ๒๕๔๘.

อดุลย์ วิริยเวชกุล. คู่มือการจัดการเรียนระดับบัณฑิตศึกษา. กรุงเทพมหานคร: บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๔๑.

(๒) วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ :

คำเพชร ภูริปริญญา. “การนำเสนอยุทธศาสตร์พัฒนาสถาบันอุดมศึกษาไทยสู่การเป็น
มหาวิทยาลัยระดับโลก”. วิทยานิพนธ์ สาขาวิชาอุดมศึกษา.จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๐.

ไชยา ภาวะบุตร. “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร”. รายงานการวิจัย, ๒๕๔๙.

ประกอบ คุปรัตน์. “บทบาทอุดมศึกษาเอกชน”. รายงานผลการวิจัย.มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
, ๒๕๓๒.

เพ็ญศรี ฉิรินง. “การพัฒนาอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาไทย: ศึกษาเปรียบเทียบมหาวิทยาลัย
ของรัฐ และมหาวิทยาลัยเอกชน”. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐ
ประศาสนศาสตร์. มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๕๐.

พรรณี ศรีกลชาญ. “ความพึงพอใจของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อการให้บริการของ
สำนักงานวิชาการระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น”.
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๕๒.

พงศ์กรชัย มีสามเสน. “ผลกระทบนโยบายการปฏิรูปการศึกษาของไทยในอนาคตศึกษากรณี
แนวคิดของผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา”. รายงานการวิจัย. ๒๕๔๘.

ยุทธพงษ์ ลีลากิจ. “พัฒนาการและลักษณะของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ระดับปริญญาตรี
ในประเทศไทย”, ในวารสารรามคำแหง ปีที่ ๒๖ ฉบับพิเศษ, ๒๕๕๒.

วิจิตร ศรีสอาน. ปรัชญาและเป้าหมายของการบัณฑิตศึกษาในเสริมสมรรถภาพ
บัณฑิตศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๓.

วีระวัฒน์ ปันนิตามัย. “การศึกษาเปรียบเทียบสมรรถนะของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง
แรงจูงใจที่จะนำและการต่อต้านการเปลี่ยนแปลงของนักศึกษาหลักสูตรภาคพิเศษ”.
รายงานการวิจัย. คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์,
๒๕๔๙.

วีระยุทธ พรพจน์ธนาศ. “ความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาทางรัฐประศาสนศาสตร์ : ศึกษากรณีมหาวิทยาลัย ๖ แห่งในกรุงเทพ”. **รายงานการวิจัย**, ๒๕๕๐.

สุกัญญา สุวรรณนาคินทร์. “สภาพแวดล้อมทางวิชาการของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือในทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา”. **รายงานการวิจัย**. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, ๒๕๕๔.

อรอุมา ศึกษา. “แนวทางในการนำ Balanced Scorecard มาใช้ในการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาการจัดการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๕๐.

๒. ภาษาอังกฤษ

(I) Books:

Appleby, P.H. **Policy and Administration**. Tuscaloosa, AL : University of Alabama Press, 1949.

Golembiewski, R.T. **A Note on Leiter's Study : Highlighting two Models of Burnout**. Group & Organization Management, 1989.

Goodnow, F.J. **Politics and Administration**. New York : Macmillan, 1960.

២០៤

ឋក៌ ៥ ឈបក៌ ១ ឈគរាគឈ - ឈមាឈ ២៥៥៥

